

Gott nýggjár!

Oddagrein

Árið, sum nú er brátt er farið, kann fyrri fjøldina tykjast eins og so nógv undanfarin. Arbeiði sigst hava verið tað sama í landinum ella kanska eitt vet frægari enn fyrri fáum árum síðan, fiskiskapurin hevur verið góður og landið eftir onkrum at døma ikki smokkað longur niður í skuldardýpið.

Vónina um, at tað kaska fer at lýsa í landsbúskaparliga, eiga vit so, men kanska heldur ikki leingi afturat, duga vit ikki at skipa so fyrri, at teir glottar, ið varliga hómast, politiskt verða brúktir sum skilgott ikast til ta endurbýgging, sum navn nú má setast á.

Vit skulu rætt og slætt gera upp við okkum sjálvi, hvat samfelag vit vilja hava, og megna vit ikki ynskini, so kortini skera leistin til uppreisn Føroya soleiðis, at rúm verður fyrri øllum okkara í samfelagnum, at neyðugu atlitini til tey samfelagsøki, har standurin í dag er ringastur, heldur verða ment enn viknað, tí hetta kanska darvar menning á meira avmarkaðum, men meira ásynligum økjum. So heldur lata ferðina verða tað minni.

Mest neyðugt búskaparliga er ikki bara at fáa tamarhald á fiskiskapi og harvið meirilivirking og arbeiði úr nærum tí einasta, vit eiga at gera nakað burtúr, men nú politiskt at tora, at spæla út við, hvussu hetta skynsamiliga gerst best fyrri fiskastovnar, verkafólk sum land. Innast inni kenna bæði vinnan og politiski mynduleikin svári. Tað er bara at fáa tað gjørt og so tola rinini og hvínini eina tíð.

Ikki skerst burtur, at tann sjálvdráttarandi, sum vælsignað hevur politiska arbeiði í seinastuni, ikki minst viðvíkjandi figjarlóg og nú bruttoskatti fyrri bert ein part av fólkinum - ikki B-inntøkurnar - av røttum orðum fólk, og líkamikið um meðalinntøkan kanska sleppur einar 500 - 1000 krónur bilgiri í skatti um árið, so er hetta fyrri vanliga borgaran litið kvett, samanborið við tað, fingist kundi burtúr veruliga at gjørt nakað muna-gott við at fingið betri skil á B-inntøkurnar. Vit skulu ikki forsørja, at einki verður gjørt í so máta - onkuntið - tí fólkið skuldi nú verið til tað, men politiskur vilji tað hevur ikki verið at hóma frá hesi so nútímans skattasamgongu. Stutt sagt, so „luktur“ skattabroyting sum henda, fyrri bert eitt skatgjaldaraslag, ikki av góðum.

Ítt er at siga, hvussu raman royk maktthavarar okkara ætla okkum í so máta, men sterri og hartil tilætlað sundurliðan av tí, vit enn eru felags um, miðvís niðurbróting av solidariska samfelagnum, setan upp imóti hverjum øðrum stættar- og lóntakabólkar, ber ikki framá fyrri fjøldina og Føroyar - bert lotuvis fyrri tey fáu.

Persónligt man tað vera ymiskt, sum vit festu okkum mest við í sjótt farma árinum. Gleðin um nýfðdu bærni mudi vera óskerd allastaðni, somuleiðis yvir merkisdagar hjá teimum stórru, kanska um lokna útbúgving, hjúnarbond og annað fyrri lívið skilagott. Onkur mudi eisini gleðast við sínum um heilsuð eftir drúgva sjúku ella vanlukku, ella um, at tey kortini ikki mistu húsini.

Nógv mudi vera at fegnast um hóast alt. Men so vóru tað tey, ið dattliga mistu ein ella fleiri av teirra kærur ella vóru fyrri bakkasti á annan hátt.

Troyst og samkensla okkara man rokka stutt í forum sum hesum. Hana skulu tit, ið soleiðis komu fyrri, kortini hava - vónandi, at hon saman við ugga og forsjón Hansara ið øllum valdar, kann verða tann lætti í sorgini, sum fær tykkum at orka at virka víðari millum teirra, ið hesuferð sluppu betur.

Gott nýggjár.

Sosialurin

Miðlatjak

MIDLATJAK

Jógvan Sundstein og Jan Müller eru í hornatøku um Rás Tórshavn. (J. Sundstein sigur í fyrstu atlogu at JM er heilavaskaður...! Í aðru syftu verður hin fyrra útsøgnin modificerað: Í einum aftursvari sigur Jógvan Sundstein, Jan Müller hava fingið BBC World á heilan...!)

Dugi ikki reiðiliga at siggja, at tað er nakað forborgið í hesum, at ein journalistur hevur ein heilt serligan áhuga í einari journalistiskari rás. Og tað er tiskil ivaleyst í finasta lagi, at Jan Müller meira og minni hevur fingið BBC World á heilan! - meðan tað er líka so væl skiljandi, at ein meiriluti av fólkinum - ið ikki eru journalistar - heldur vilja hava - tað meira og minni journalistiskt neutralt - BBC Prime rásina, til undirhalds, at taka til, nær tað skal verða.

Jan Müller er journalistur, tað vil aftur siga, at hann er partur av struktúrinum í teirru 4-ðu statsmaktini, hesari sum (helst) skal hava eitt vakið eyga við hvat allar hinar maktirnar. Hin lóggevandi, tann útinnandi og tann dømandi maktin fáast við. Tað er at fegnast um, at okkara journalistar ikki einans eru mikrofonhaldarar, men kæra seg um djúpariliggjandi spurningarnar aftan hvønn tann einasta tíðindastubba, sum borin verður fram fyrri almenningin.

At Jan Müller leggur so nógv orku í at varðveita BBC World áttu vit at verið takksom fyrri. Í øllum førum so ber tað boð um, at vit hava við ein serisøan og motiveraðan journalist at gera, tá hann so mannliga stríðist til tess, at forða fyrri, at eitt sovirði tíðindahav sum BBC World, verður lagt turt og oyðt av so populistiskum orsökum sum talan í veruleikanum er um. Í øllum førum tykjast

John Smith skrivur

motivini hjá Jan Müller at verða í finasta lagi.

Tað er gjørligt at fáa okkurt at vita um, hví hetta ella hatta verður gjørt, um somu tíð sum eisini ein mynd formast av persóninum handan gerðina, verður tað hugt nærri eftir hvat drívkræftirnar - ella motivini - eru hjá persónum, sum gera eitthvørt: Gerast limir í einari religiøsari gruppu, stilla upp politiskt, fremja eitt morð ella bara skriva eina grein um okkara miðlar fyrri og í móti...! At Jan Müller er journalistur motiverar ivaleyst til, at hann berjist fyrri teirru journalistisku rásini. Men hvat motivini hjá Jógvan Sundstein eru fyrri at fáa sløkt fyrri teirru leitandi, spyrjandi, kannandi og svarandi rásini BBC World, tað er heilt annað mál.

Hvat er tað hann vil? - Sundstein? - Talar hann fyrri hugtakinum: "Enhver sin lyst"? - Ella er talan um eina góða roynd til tess at leggja friu pressuni forðingar í vegin? Er tað fyrri at steðga framhaldandi kanningunum av politiska virkseminum, bæði úti og heima, at ein fyrrverandi lögmaður og fíggiarmálaráðharri leggur so harðan út eftir navngivning persónum? - Er tað bert góð gomul gamaldags irritatión, ella er tað tí, at onkur hevur heitt á Jógvan Sundstein, um at gera so, at hann leggur seg út í hetta málið, um hvat skal verða at siggja á Rás Tórshavn - ella ikki? Ber

hetta brá av hesum, sum tað sæst so nógv av uttanfyrri Føroyar? Censuri? Stýring? Forboð? o.s.v. Er tað tilikar forðingar (stýring av tíðindum?), ið hava ført til, at allur heimurin er vorin til ein vígvøll hjá religiøstpolitiskum fundamentalism? Er tað nakað tilfíkt, ið eru djúpariliggjandi motivini, tá ein ein tíðandi, navnfrumur og politiskt aktivur persónur, sum J. Sundstein leggur so hart út í tjakið um BBC Prime ella World? - Ella er talan um nakað heilt annað? Er Jógvan Sundstein óvarandi komin til at avdúka hvat hansara politiska ábyrgd hevur verið innihildin í?

Meðan Prime, í mestan mun, fevnir um nostalgisk undirhald, so kann BBC World, í mestan mun skirast ein rás á varðhaldi: Við stuttum millumbili verða tíðindi uppafturtikin, gomul detta burtúr, í øðrum endanum, meðan nýggj tíðindi leggjast afturat, í hinum endanum. Inni millum verður í størri samanhangi, fyrri tað mesta viðkomandi sendingum roynt, at lýsa, spyrja og serliga, at svara teim spurningum, ið troðka seg á, tá tað verður spurt um hví tað nú gekk so galtið her ella har, ella hvat tað var, ið forði til, at ikki alt endaði í tí reina ruðleika einhverja aðra staðni? Stutt sagt so er World ein rás, ið gongur hart í krov í bæði heims- og lokalpolitikkarnum, við átrokandi viðkomandi spurningum á nærum øllum økjum. BBC World roynir at greiða fólk frá, hvat tað er politikkarn, teir mutinationals, teir religiøsu, vápnahand-lararnir og aðrar kreftir hava gjørt og gera, sum hevur ført til at allur heimurin er vorin til tann vígvøll, sum nettup framhaldandi tíðinda-sendingarnar, á BBC rásunum eru prógv og vitni um.

So leingi okkara egnu miðlar ikki rokka longur út í heimin, hava vit ivaleyst

gott av BBC. Bæði av Prime og World: At tað eru tveir rásir man ivaleyst verða tí, at tørur er á tveimur rásum: Oervaður av BBC World, kundi hugsast at tað hevði verið hent at kunna skift til Prime. Og hendir tað øvugta at onkur kanska fær samvitskubert bert av at sita og stytta sær lötur, so er ikki óhugsandi at tað kundi verið líka so hent at kunna valt sær okkurt meira avbjóðandi, sum t.d. BBC World.

Tað, sum er óheppið, er, at Tórshavn býráð setur høvd á sínar borgarar. At brúka tjakið um rásirnar sum "givið høvi" til, hjá býráðslimum, at skilta við teirra umhugsni og ovurhonds sparihugi í samband við skattaborgaranna peni - i.e. eftirhondini vorðið pinligt. Kenslan av at býráðslimir hykla stórt, tá teir "so umhugsni tosa um at tað kostar pengar" trokar á. Hesin "sparihugi" stendur ikki í nokrum rímilgum, forholði til reella kostnaðin av at gera og senda BBC Prime og World. Men tann relativt sæð láturliga upphæddin verður drigin fram hverja tí einastu ferð býráðslimir fáa eitt høvi til at tala til veljararnar!

Framhald á síðu 15

FARTELEFONIR

N MOTOROLA N

M BENEFON M

9 4

0 5

0 NOKIA 0

FLEIRI YMISK MERKI AT VELJA Í MILLUM

Storno
Handan A 6 - Tórshavn
Tlf. 14414 - Fax 18045